

Bài 9:

VƯƠNG QUỐC CAMPUCHIA VÀ VƯƠNG QUỐC LÀO

1. Vương quốc Campuchia

a. Tự nhiên và dân cư

- Địa hình chủ yếu là đồng bằng, đất đai màu mỡ. Trong đó, Biển Hồ (Tonle Sap) là vùng thấp nhất, có vai trò cực kì quan trọng.
- Tộc người Khmer chiếm đa số. Họ sinh sống ở phía Bắc Campuchia rồi sau đó di cư về phương Nam.

b. Các giai đoạn hình thành và phát triển

* Thời kì hình thành

- Thế kỉ thứ VI, vương quốc của người Khmer được thành lập, gọi là vương quốc Campuchia hay Chân Lạp.

* Thời kì phát triển (từ năm 802 – 1432)

- Gọi là thời kì Angkor vì kinh đô đặt tại Angkor (phía Tây Bắc Biển Hồ).
- Kinh tế chủ yếu là nông nghiệp, ngư nghiệp và thủ công nghiệp cũng phát triển. Đặc biệt là nghệ thuật làm đồ trang sức và chạm khắc trên đá.
- Xây dựng nhiều công trình kiến trúc đền tháp thờ thần, Phật.
- Đối ngoại: Từ thế kỉ X – XII, Campuchia trở thành vương quốc hùng mạnh và hiếu chiến bậc nhất khu vực Đông Nam Á, gây chiến tranh mở rộng lãnh thổ.

* Thời kì suy yếu (từ cuối thế kỉ XIII)

- Từ thế kỉ XIII, Campuchia bước vào giai đoạn suy yếu.
- Năm 1432, sau năm lần bị người Thái tấn công, người Khmer phải dời kinh đô về phía Nam Biển Hồ.
- Bị tấn công từ bên ngoài và sự tranh giành địa vị trong nội bộ đã khiến Campuchia bị suy kiệt.
- Năm 1863, Campuchia chấp nhận sự bảo hộ của Pháp.

c. Thành tựu văn hóa Campuchia

- Sáng tạo ra chữ viết riêng của mình trên cơ sở chữ Phạn của Ấn Độ.
- Văn học dân gian và văn học viết phát triển với nhiều thể loại phong phú, đa dạng.
- Tôn giáo: nhanh chóng tiếp thu Hin-độ giáo và Phật giáo đại thừa.
- Kiến trúc: gắn liền với tôn giáo, xuất hiện nhiều công trình nổi tiếng như quần thể kiến trúc Angkor Vat và Angkor Thom.

2. Vương quốc Lào

a. Tự nhiên và dân cư

- Gắn liền với sông Mekong. Đồng bằng ven sông tuy hẹp nhưng màu mỡ.
- Cư dân bản địa: người Lào Thong. Thế kỉ XIII, một nhóm người Thái di cư sang gọi là tộc Lào Lùm.

b. Các giai đoạn hình thành và phát triển

* Thời kì hình thành

- Tổ chức xã hội sơ khai của người Lào là các Mường cổ.
- Năm 1353, Pha Ngừm đã thống nhất các Mường Lào. Lên ngôi vua, đặt tên nước là Lan Xang (Triệu Voi).

* Thời kì phát triển (từ thế kỉ XV – XVII)

- Chính trị: đất nước được chia thành các Mường, đặt quan cai trị, xây dựng quân đội mạnh do nhà vua trực tiếp chỉ huy.
- Kinh tế: thanh bình, trù phú, sở hữu nhiều sản vật quý. Thương nhân nhiều nước (có cả người châu Âu) đến buôn bán.
- Hoạt động đối ngoại: giữ gìn quan hệ thân thiện với các nước láng giềng.

* Thời kì suy yếu: (thế kỉ XVIII)

- Nguyên nhân: do những vụ tranh chấp trong nội bộ hoàng tộc khiến cho đất nước bị chia cắt thành ba tiểu quốc đối địch.
- Bị Xiêm xâm chiếm và cai trị.
- Năm 1893, Lào chính thức trở thành thuộc địa của thực dân Pháp.

c. Thành tựu văn hóa

- Có hệ thống chữ viết riêng trên cơ sở vận dụng chữ nét cong của hai dân tộc Myanmar và Campuchia.
- Người Lào rất thích ca hát và nhảy múa.
- Tôn giáo: thế kỉ XIII, Phật giáo được truyền bá vào Lào.
- Kiến trúc: xuất hiện nhiều công trình kiến trúc gắn liền với tôn giáo. Trong đó tiêu biểu nhất là Thạt Luồng ở Viên Chăn.

Quần thể kiến trúc Angkor Watt

Khu đền Angkor Thom – nụ cười Bayon

CÂU HỎI ÔN TẬP

Câu 1: Trình bày những nét tiêu biểu của văn hóa Lào và văn hóa Campuchia. Điểm tương đồng trong nền văn hóa của hai quốc gia này là gì?

Câu 2: Lập bảng biểu thị các giai đoạn lịch sử lớn của vương quốc Campuchia và vương quốc Lào.